

VERGİ SİRKÜLERİ

18.11.2024

No: 2024/093

KONU: İşte Kullanılan Taşıtların “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemine” (UTTS) Kayıt Ettirme Zorunluluğu Hak.

1- Getirilen Yasal Zorunluluğun Dayanağı ve Kapsamı:

5 Ekim 2023 tarih 32330 Sayılı Resmi Gazete’de; yayımlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği” ile; kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara 31/12/2024 tarihine kadar Taşıt Tanıma Birimi, TTB takılması zorunluluğu getirilmiştir. 21 Eylül 2024 tarih 32669 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No:1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2)” ile kapsam genişletilmiştir.

2- Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS) Nedir?

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS), kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara akaryakıt istasyonlarında yapılacak akaryakıt satışlarında, taşıt plaka bilgisinin elle girişini engelleyecek şekilde, yeni nesil akaryakıt pompa ödeme kaydedici cihazlarına (YN Pompa ÖKC) otomatik olarak bağlanılmasına sağlayacak sistemdir.

Zorunluluk kapsamında olmayan bireysel taşıtlar da ihtiyari olarak sisteme dahil olabilecekler.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi (UTTS); Taşıt Tanıma Birimi (TTB) ve Taşıt Tanıma Okuyucu Sistemi (TTO) ile YN Pompa ÖKC’ler arasındaki iletişimi ve bu cihazların birlikte çalışmasını sağlayan, sistem kapsamındaki bilgilerin kaydedilmesine, saklanmasına ve paylaşılmasına imkân veren sistemi ifade etmektedir.

3-Sisteme Geçiş Şekli Ve Süresi:

Zorunluluk kapsamında olan araçlara en geç; **31 Aralık 2024** tarihine kadar aracın plaka bilgisinin kayıtlı olacağı dijital etiket “**Taşıt Tanıma Birimi**” (TTB) aracın yakıt depo girişi üzerine takılması gerekmektedir. Darphane tarafından basılacak etiketler, yine Darphane tarafından yetkilendirilen firmalar tarafından takılabilecektir.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No:1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2)’inde yapılan düzenlemeler ile, Ulusal Taşıt Tanıma Sisteminin kapsamının genişletilmesi amacıyla **1/7/2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilen 6/6/2002** tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlara kayıt ve tescil işlemi takip eden bir ay içerisinde, mevcut Genel Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında yer almayan ve taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlara (**özel taşıt tanıma sistemi kullanan bireysel taşıtlara**) ise **30/6/2025** tarihine kadar Taşıt Tanıma Birimi takılması zorunluluğu getirilmiştir.

Zorunluluk kapsamında olmayan bireysel taşıtlara da TTB taktırılarak sisteme geçmeleri mümkündür.

“Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Yetkilendirilmiş Taşıt Montaj Firması Listesi “ iller bazında ve Türkiye genelinde <https://www.utts.gov.tr/utts-yetkilendirilmis-montaj-firmasi-listesi.pdf> adresinde yayınlanmıştır.

4- Taşıt Tanıma Birimi (TTB) Takılması Zorunlu Olan Taşıtlar:

Akaryakıt alımlarını gider olarak beyan eden her vergi mükellefinin; kiralama yoluyla edindiği veya işletmesine dâhil olan ve işte kullandığı her taşıta "**Taşıt Tanıma Birimi (TTB)**" taktırma zorunluluğu getirilmektedir.

Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği (Sıra No:1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2)'inde yapılan düzenlemeler ile, Ulusal Taşıt Tanıma Sisteminin kapsamının genişletilmesi amacıyla **1/7/2025 tarihinden itibaren ilk defa iktisap edilen** 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanlara kayıt ve tescil işlemi takip eden **bir ay içerisinde** mevcut Genel Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamında yer almayan ve taşıt tanıma sistemi kullanan taşıtlara (**özel taşıt tanıma sistemi kullanan bireysel taşıtlara**) ise **30/6/2025** tarihine kadar Taşıt Tanıma Birimi takılması zorunluluğu getirilmiştir. (**2 No.lu Tebliğ ile**)

Zorunluluk; akaryakıt tüketen ve işte kullanılan tüm araçları (otomobil, kamyon, kamyonet, minibüs, otobüs, çekici vb.) kapsamakta olup, sadece elektrik tüketen araçları kapsamamaktadır.

5- Taşıt Tanıma Birimi Takma Zorunluluğu Dışında Kalan Taşıtlar:

- Sadece elektrik tüketen taşıtlar kapsam dışındadır,
- İşte kullanılmayan ve özel taşıt tanıma sistemi kullanmayan özel mülk olan taşıtlar kapsam dışındadır,
- 237 sayılı Taşıt Kanununun 1 inci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen genel bütçeye dâhil dairelerle, özel bütçeli idareler ve bunlara bağlı sabit ve döner sermayeli müesseseler, il özel idareleri, belediyeler ve bunların bağlı kuruluşları ile mahalli idare birliklerine ait taşıtlar bu maddede belirtilen zorunluluk kapsamında değildir.
- Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilcilikleri, konsoloslukları ve uluslararası anlaşmalarla vergi muafiyeti tanınan uluslararası kuruluşlar ve bunların diplomatik haklara sahip mensupları ile ev sahibi hükümet anlaşmaları veya ülkemizin taraf olduğu diğer anlaşmalar çerçevesinde Türkiye'deki uluslararası kuruluşlar ve bunların yönetici kadrolarında görev yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayan mensuplarına ait taşıtlar bu maddede belirtilen zorunluluk kapsamında değildir.

6-Akaryakıt İstasyonlarının En Az Bir Pompaya "Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı" (TTO) Taktırma Zorunluluğu:

Akaryakıt istasyonlarında da aynı süre içinde, en az bir akaryakıt pompa tabancasına TTO (Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı) takılması zorunluluğu getirilmiştir.

Akaryakıt istasyonu işleten mükellefler, Tebliğde belirlenen Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi kapsamında taktırılması zorunluluğu getirilen TTO'ların tatbiki ve YN Pompa ÖKC bağlantısının yapılması için gerekli her türlü desteği yetkili firmalara vermek ve gerekli çalışma ortamını sağlamak zorundadırlar.

Akaryakıt satışlarında, taşıtın plakasına ilişkin bilgiler, sistem kapsamında YN Pompa ÖKC'ye otomatik olarak iletilecek ve ÖKC Fişi, detayları Başkanlık tarafından ynokc.gib.gov.tr adresinde yayımlanacak teknik kılavuzla belirlenecek, UTTS kapsamında düzenlendiğini gösteren bilgiyi ihtiva edecek şekilde düzenlenecektir.

Akaryakıt istasyonu işleten mükellefler, UTTS kapsamında TTB takılı taşıtların plaka bilgileri ile YN Pompa ÖKC üzerinde otomatik olarak görünen plaka bilgisinin doğruluğunun kontrolünü yapmakla yükümlüdür.

UTTS Akaryakıt İstasyonları Kayıt Ekranları; 1 Sıra No.lu Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında hazırlanan "Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Kapsamında "Akaryakıt İstasyonları" kayıt ekranları 14.08.2024 tarihinde erişime açılmıştır. (<https://www.utts.gov.tr/duyuru-icerik?id=3&from=/duyurularvehaberler>)

7- Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Kurma ve İşletme Görevi Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü'ne Verilmiştir:

UTTS'yi kurma ve işletme görevi Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne verilmiş olup, <https://www.utts.gov.tr> adresinden sisteme ulaşılabilir.

UTTS Taşıt Tanıma Birimi (TTB)'nin montajı Yetkili Taşıt Montaj Firmaları tarafından yapılacaktır. Bu firmalar Darphane tarafından yetkilendirilen firmalar,

“Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Yetkilendirilmiş Taşıt Montaj Firması Listesi “iller bazında ve Türkiye genelinde <https://www.utts.gov.tr/utts-yetkilendirilmis-montaj-firmasi-listesi.pdf> adresinde yayınlanmıştır.

UTTS Yetkili İstasyon Montaj Firmaları Kayıt Ekranları;

<https://www.utts.gov.tr/duyuru-icerik?id=2&from=/duyurularvehaberler>

1 Sıra No.lu Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında hazırlanan “Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi Kapsamında “Yetkili İstasyon Montaj Firmaları” başvuru ekranları 25.07.2024 tarihinde erişime açılmıştır.

Söz konusu taşıtların yakıt depo girişi üzerine Darphane tarafından üretilen TTB'ler taktırılacaktır. Darphane'den temin edilen TTB'lerin montaj işlemleri sadece Darphane tarafından yetkilendirilen firmalar tarafından yapılacaktır. TTB'lerin montaj işlemlerine ait süreçler Darphane tarafından belirlenecek ve www.utts.gov.tr adresinde duyurulacaktır.

UTTS kapsamında Darphaneden temin edilebilecek TTO, TTB, TTO ile YN ÖKC'nin güvenli bir şekilde haberleşmesine imkân sağlayacak donanım ile UTTS kapsamında verilecek hizmetlerden alınabilecek ücretler Darphane tarafından belirlenecek ve darphane.gov.tr adresinde ilan edilecektir. Söz konusu ücretler, Darphanenin bir kamu bankası nezdinde açacağı banka hesabına yatırılacaktır. Ücretler, ilan edildiği ilgili yıl için geçerli olacak, her yılın başında Türkiye İstatistik Kurumunca bir önceki yıl için belirlenen yıllık Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) oranında artırılacak ve bir yıl süresince uygulanacaktır. Yıllık fiyat artışı ait olduğu yılın 1 Ocak tarihinden itibaren geçerli olacaktır.

8- Taşıt Tanıma Biriminin Arızası Veya Değişiklik Gerektirecek Durumlar:

Taşıtların sahiplik ve/veya plaka bilgisinin değişmesi durumunda TTB'ler yetkili firmalar tarafından değiştirilecektir.

Sahiplik ve/veya plaka bilgisinin değişmesi ile zarar görme, bozulma gibi nedenlerle çalışmaması durumu hariç olmak üzere, TTB'ler taşıttan sökülmeyecektir. Söz konusu durumların oluşması halinde TTB'ler sadece yetkili firmalar tarafından taşıt üzerinden sökülecek ve yerine yeni tanımlanan TTB'ler takılacaktır. Yetkili firmalar tarafından sökülen TTB'ler tutanak ile tamir, değişim veya imha işlemine tabi tutulmak üzere alıkonacak ve yapılan işlemler tutanağa bağlandıktan sonra yetkili firmalar tarafından muhafaza edilerek UTTS'ye elektronik olarak bildirilecektir.

Aktivasyonu yapılmayan TTB'lerin çalınması veya yangın, su basması gibi çeşitli nedenlerle zayi olması veya kullanılamaz hale gelmesi durumunda, bu durumu gösteren belgelerle birlikte gerekli bilgiler yetkili firmalar tarafından muhafaza edilerek UTTS'ye elektronik olarak bildirilecektir.

UTTS unsurları kiralanamaz, devredilemez, aktivasyon işlemi yapılmadan satılamaz veya diğer yollarla kullanılamaz.

9- Bu Sisteme Neden İhtiyaç Duyuldu?

Mevcut uygulamada yakıt alımı sırasında, plaka bilgilerinin istasyon görevlisi tarafından elle manuel girilmesi, gerçekte yakıt alan araç ile adına belge oluşturulan aracın farklı olabilmesine imkan sağladığından, usulsüz düzenlenen bu fatura ve belgelere dayanılarak gerçekte yapılmayan akaryakıt harcamalarının vergi mükellefleri tarafından gider yazılmasının önlenmesi amaçlanmaktadır.

10- Getirilen Zorunluluğa Uyulmaması Halinde Uygulanabilecek Müevvideler:

Tebliğde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden veya belirlenen sürelerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri uygulanır.

TTB takılma zorunluluğu getirilen taşıtlar için, Tebliğ kapsamında düzenlenmeyen belgeler, Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesine istinaden vergi kanunları bakımından hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.

Tebliğde belirlenen usul ve esaslara aykırı hareket eden veya belirlenen sürelerde öngörülen yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 213 sayılı Kanunun ilgili ceza hükümleri uygulanacaktır.

Buna göre:

213 sayılı VUK'nun Mükerrer 257'inci maddesinin 6 numaralı fıkrasında, Maliye Bakanlığı'na verilen vergi güvenliğini sağlamaya yönelik; manyetik bandrol ve etiket kullanılmasına ilişkin zorunluluk getirme yetkisi kapsamında getirilen bu zorunluluk kapsamındaki araçlara Taşıt Tanıma Sistemi (TTS) taktırılmaması veya akaryakıt pompa tabancalarına TTO (Taşıt Tanıma Okuyucu Cihazı) takılması zorunluluğuna uyulmaması halinde aynı Kanun'un Mükerrer 355/1'inci maddesine istinaden özel usulsüzlük cezası kesilebilecektir.

Saygılarımızla,
Fikirli YMM Ltd. Şti.